

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Sacerdotale & Clericorum Specvlvm Insigni Pietatis Ac Devotionis Supellectili exuberans

Kinckius, Matthias

Coloniæ, 1662

De offertorio, & aliis usque ad Canonem,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46628](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46628)

benedictionem ab iplo Prælato, sine osculo manus.

Diaconus cantans Evangelium, non stet indirectè versus cornu Evangelij, sed directè versus parietem. Acolyrhi medium facientes Subdiaconum librum tenentem, respiciant ipsum Diaconum, simili modo quo Subdiaconus; qui tres caveant ne genuflectant, seu se inclinent unquam durante Evangelio.

Data benedictione Diacono, Celebrans non expectet versus ad Crucem, donec ipse Diaconus canat *sequenta*, &c sed ab eunde Diaconostatim facta Cruci reverentia inclinationis, vadat ad cornu Epistolæ, vertens se ad ipsum Diaconum.

Verba illa: *Et ille incensatur ut in Pontificali*, &c intellige: Si sit paratus Prælatum mitra & pluviali, aliàs enim non nisi post incensationem oblatorum tantum incensatur: Cærimoniale libro 2. cap. 9.

Celebrans ne canat, *Credo in unum, Deum*, alio modo ab unico illo in Missali notato.

DE OFFERTORIO, ET alijs usque ad Canonem.

VII.

1. Dicto *Symbolo*, vel, si non sit dicendum, post Evangelium, Celebrans osculatur Altare in medio, & junctis

ma

manibus ante pectus, ibidem à manu sinistra ad dexteram (ut dictum est supra) vertit se ad populum, & extendens ac iungens manus dicit, *Dominus vobiscum*, & iunctis manibus revertitur per eandem viam ad medium Altaris, ubi extendens & iungens manus, caputque Cruci inclinans, dicit, *Oremus*, tum iunctis ut prius manibus dicit *Offertorium*: & omnia quæ usque ad finem Missæ in medio Altaris dicenda sunt, dicit ibidem stans versus Altare, nisi ubi aliter ordinatur.

2. Dicto Offertorio, discooperit Calicem, & ad cornu Epistolæ sistit, & manu dextra amovet parvam pallam de super Hostiam, accipit Patenam cum Hostia, & ambabus manibus usque ad pectus eam elevatam tenens, oculis ad Deum elevatis, & statim demissis dicit, *Suscipe sancte Pater, &c.*

3. Si fuerint aliæ Hostiæ non super Patenam, sed super Corporale, vel in alio Calice seu vase pro communione populi consecrandæ, Calicem illum seu vas dextra discooperit, & intentionem suam etiam ad illas offerendas & consecrandas dirigens, dicit ut supra, *Suscipe, &c.*

ut in ordine Missæ. Quo dicto, Patenam utraque manu tenens, cum ea facit signum Crucis super Corporale, & deponit Hostiam circa medium anterioris partis Corporalis ante se, & Patenam ad manum dextram aliquantulum subtus Corporale, quam exterso Calice, ut dicetur, cooperit Purificatorio. Si autem adsit vas seu calix cum aliis Hostiis, ipsum cooperit alia Patena, vel Palla.

4. Deinde in cornu Epistolæ accipit Calicem Purificatorio extergit, & sinistra tenens illius nodum accipit, ampullam vini de manu Ministri (qui osculatur ipsam ampullam, non autem manum Celebrantis) & ponit vinum in Calicem. Deinde eodem modo tenens Calicem, producit signum Crucis super ampullam aquæ, & dicit, *Deus qui humana substantia* : & infundens parum aquæ in Calice prosequitur, *Da nobis per huius aquæ & vini mysterium, &c* Si vero celebrat pro defunctis, non facit signum Crucis super aquam, sed imponit absque benedictione, dicens Orationem, ut supra.

5. Imposita aqua in Calice, & finita
Oratio

Oratione prædicta, accipit manu dextra Calicem discoopertum, & stans ante medium Altaris, ipsum ambabus manibus elevatum tenens videlicet cum sinistra pedem, cum dextra autem nodum infra cuppam, intentis ad Deum oculis offert, dicens, *Offerrimus tibi Domine,* &c. qua Oratione dicta, facit signum Crucis cum Calice super Corporale, & ipsum in medio post Hostiam collocat, & palla cooperit. Deinde iunctis manibus super Altare positis, aliquantulum inclinatus dicit secretò, *In spiritu humilitatis,* &c. Postea erectus, elevans oculos, manusque expandens, & statim jungens ante pectus (quod semper facit, quando aliquid est benedicturus) dicit, *Veni sanctificator,* signat manu dextra communiter super Hostiam & Calicem, sinistra posita super Altare.

6. Tum iunctis ante pectus manibus, accedit ad coram Epistolæ, ubi stans Ministro aquam fundente lavat manus, id est, extremitates digitorum pollicis & indicis, dicens Psalmum. *Lava bo inter innocentes,* cum *Gloria Patri,* &c. qui versus, *Gloria Patri,* præmittitur in Missis Defunctorum, & in Missis de

Tem-

Tempore à Dominica de Passione usque ad Sabbatum sanctum exclusivè.

7. Celebrans lotis manibus eas tergit, & illis ante pectus iunctis revertitur ad medium Altaris, ubi stans, oculosque Deum elevans, & statim demittens, manibus iunctis super Altare, aliquantulum inclinatus dicit secretò Orationem, *Suscipe sancta Trinitas, &c.* Quæ dicta, manibus hinc inde extensis, & super Altare positis, osculatur illud in medio: tum iunctis manibus ante pectus, dimissisque oculis ad terram vertit se ad populum, & versus cum extendens & iungens manus, dicit voce aliquantulum elata, *Orate fratres, & secretò prosequens, ut meum ac vestrum sacrificium, &c.* perficit circulum, revertens iunctis manibus ante pectus à manu dextra ad medium Altaris. Et responso à Ministro vel à circumstantibus, *Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis, &c.* (alioquin per se ipsum dicens, *Sacrificium de manibus meis,*) ipse Celebrans submissa voce dicit, *Amen.* & manibus ante pectus extensis, ut fit ad Orationem, stans in medio Altaris, versus librū dicit absolutè sine Oremus, & sine alia inter-
pos.

positione *Orationem*, vel *Orationes secretas*.
 Cum dicit, *Per Dominum*, iungit manus:
 cum dicit, *Iesum Christum*, caput incli-
 nat, quod facit in prima *Oratione*, &
 in ultima, si plures sint dicendæ.

8. Pervento autem in conclusione ulti-
 mæ *Secretæ* ad verba illa: *Per omnia sacris-
 ta seculorum*, exclusivè; Sacerdos stans in
 medio Altaris, depositis super eo mani-
 bus hinc inde extensis, dicit convenien-
 ti & intelligibili voce *Præfationem*. Cum
 dicit, *Sursum corda*, elevat manus hinc
 inde extensas usque ad pectus, ita ut pal-
 ma unius manus respiciat alteram. Cum
 dicit, *Gratias agamus Domino*, iungit ma-
 nus: cum dicit, *Deo nostro*, oculos elevat,
 & statim *Cruci* caput inclinat. Responso
Dignum & iustum est, elevatis & extensis,
 ut prius, manibus prosequitur *Præfationē*,
 propriam, vel communem, ut tempus
 requirit. Cum dicit, *Sanctus*, iunctis ante
 pectus manibus, & inclinatus voce me-
 diocri prosequitur, ministro interim
 parvam campanulam pulsate. Dum dicit
Benedictus qui venit in nomine Domini, & e-
 rigit se, & signū *Crucis* sibi producit à
 fronte ad pectus.

9. In *Missâ solemni dicto*, *Oremus* *Diaconus*
 & *Subdiaconus* accedunt ad *Altare* in cornu
Epistolæ.

Epistola, Diaconus amovet Calicem, si est in Altari, vel si est in Credentia, ut magis decet, accipit eum de manu Subdiaconi, qui illum cum Patena & Hostia, coopertum palla & velo à collo sibi pendente, manu sinistra tenens, & alteram manum superponens Velo, ne aliquid decidat, de credentia detulit, comitatus ab Acolytha ampullas vini & aqua portante: ipse Diaconus Calicem detegit, & dat Patenam cum Hostia Celebranti, osculando eius manum: Subdiaconus extergit Calicem purificatorio, Diaconus accepta ampulla vini de manu Subdiaconi imponit vinum in Calice: Subdiaconus interim ampullam aqua ostendens Celebranti, dicit, Benedicite pater reverende; qui facto versus eam signo Crucis, dicit Orationem, Deus, qui humanæ, &c. interim Subdiaconus infundit paulum aqua in Calicem, Diaconus illum Celebranti dat, & pedem Calicis tangens, seu brachium dextrum Celebrantis sustentans, cum eo dicit: Offerimus tibi Domine, &c. quem postea positum in Altari, ut supra, palla cooperit. Subdiacono deinde stanti in cornu Epistola, ponit in dextera manu Patenam, quam cooperit exaremitate veli ab eius humero pendentis: qui vadit post Celebrantem ante medium Altaris, & facta genuflexione ibi stat, sustinens eam

elevatam usque ad finem Orationis Domini-
ca, ut dicitur. In Missis autem Defunctorum,
& in feria sexta Parasceves, Patena non tene-
tur à Subdiacono.

10. Dicto, Veni sanctificator, ut supra,
Celebrans ministrante Diacono naviculam,
& dicente, Benedicite pater reverende,
ponit incensum in thuribulum, dicens: Per
intercessionem, &c. ut in ordine Missæ.
Deinde accepto thuribulo per manum Diaconi,
nullam tunc faciens Cruci reverentiam,
incensat oblata, ter ducens thuribulum super
Calicem & Hostiam simul in modum Crucis,
& ter circum Calicem & Hostiam, scilicet
bis à dextra ad sinistram, & semel à sinistra ad
dextram. (Diacono interim pedem Calicis
tenente manu dextra) dispensans verba in
qualibet incensatione hoc modo. In prima in-
censatione. Incensum istud; In secunda, à
te benedictum; In tertia, ascendat ad
te Domine; In quarta, & descendat su-
per nos; In quinta & sexta, misericordia
tua. Deinde facta reverentia, incensat Cru-
cem & Altare, ut dictum est supra, assistente
eodem Diacono, interim dicens: Dirigatur
Domine oratio mea, &c. & cum incen-
satur Crux, Diaconus amovet Calicem ad
partem Epistolæ, & incensata Cruce reponit

in loco suo. Cum reddat thuribulum Diacono, dicit: Accendat in nobis, &c. Et incensatur ab eo; deinde Diaconus incensat Chorum, & postremò Subdiaconum tenentem Patenam: & ipse Diaconus incensatur à Thuriferario, & Thuriferarius postea incensat Acolythos & populum. Celebrans postquam incensatus fuerit, lavat manus ministrantibus Acolythis ampullam aqua cum pelriculo, & manmergio.

11. Cùm dicitur Præfatio, Diaconus & Subdiaconus stant retrò post Celebrantem: & paulò antequam dicatur Sanctus, accedunt ad Altare, ubi cum Celebrante hinc inde dicunt, Sanctus, & quæ sequuntur usque ad Canonem, Deinde Diaconus accedit ad sinistram Celebrantis, ei assistens dum dicitur Canon, nisi alius Sacerdos assistat, quia tunc ipse staret ad dexteram aliquantulum post Celebrantem Subdiaconus verò tunc stat post Celebrantem.

ANNOTATIONES.

Dum dicit Sanctus, ne percutiat pectus, nec manus in Altari ponat.

In Missa solemnī si præsens sit Prælatus, &c. ipse benedicit thus, & incensatur triplici ductu à Diacono ante & post facta reverentia genuflexionis; sed non paratus Prælatus pluviali & mitra, post, non ante incensatum Celebrantem incensatur Celebrans in præsentia Prælati, &c. regulariter duplici tantum ductu thurificatur.

DE CANONE MISSÆ
usque ad Consecrationem.

V I I I.

1. Finita Præfatione, ut supra, Sacerdos stans ante medium Altaris, versus ad illud, aliquantulum elevat, manus, oculisque elevatis ad Deum, & sine mora devotè demissis, ac manibus iunctis, & super Altare positis, profundè inclinatus incipit, Canonem secretò dicens: *Te igitur, &c.* ut in ordine Missæ. Cum dicit, *ut accepta habeas, & benedicas*, prius osculatur Altare in medio, deinde erigit se, & stat iunctis manibus ante pectus. Cum dicit, *Hæc tibi dona, hæc tibi munera, hæc tibi sancta sacrificia*, dextra manu signat ter communiter super Hostiam & Calicem. Deinde extensis manibus ante pectus, prosequitur, *In primis quæ tibi offerimus &c.*

2. Vbi